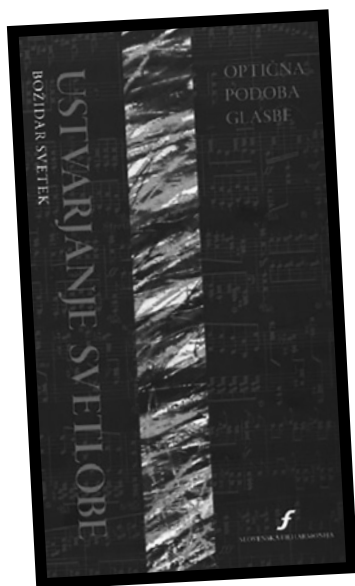


Božidar Svetek, *Ustvarjanje svetlobe: Optična podoba glasbe*

Ljubljana, Slovenska filharmonija, 2014 (199 str.)



V tradicionalni seriji knjižnih izdaj in njene dostopnosti v elektronskem mediju našega osrednjega državnega simfoničnega orkestra in edinega poklicnega pevskega zbora – Slovenskega komornega zbora Slovenske filharmonije – je izšel knjižni prvenec avtorja Božidarja Svetka z naslovom *Ustvarjanje svetlobe* in podnaslovom *Optična podoba glasbe*. Kot je Svetek že pred časom napovedal, se bomo »[...] nekega dne glasbe lahko do-

taknili [...]« in zdaj v svojem knjižnem prvencu v slovenskem jeziku v tej smeri tudi nadaljuje.

V besedi in številnih barvnih slikah zasebni raziskovalec, inovator in vizualni umetnik pojmuje podobo glasbe kot umetnosti, ki združuje tehnologijo in človeške čute. Potem ko je leta 1996 patentiral lasten postopek za vizualizacijo zvočnega dogodka, je bil prisoten na številnih domačih in tujih intermedijalnih in multimedijalnih manifestacijah, ki so tako ali drugače povezani z glasbo, likovno umetnostjo in tehniko. Saj Svetek še vedno lahko s pomočjo računalnika kot svojevrstnega instrumenta zaigra barvno vsebino vsakega glasbenega dela. A to še ni vse, saj imajo avtorjeve vizualne podobe še vrsto terapevtskih, ekoloških, arhitekturnih in drugih potencialov. V tem kar najbolj organskem in nenehnem povezovanju zvoka in slike s predhodno uveljavitvijo sodobne računalniške tehnologije Svetek prenese vse tovrstne »klasične« izkušnje v nov medij. To zdaj opiše še v tisku ter s tem tudi na tak način nasprotuje nenehnemu napovedovanju in obljubljanju odmiranja tiska kot najstarejšega in še vedno najbolj popularnega medija na račun tako opevane elektronike. Zato pa mu je založnik omogočil objavo številnih sicer statičnih, zato pa koloriranih »optičnih podob glasbe.« Tako lahko avtor z novim instrumentom, in

sicer računalnikom »zaigra« barvno vsebino prav vsakega glasbenega dela. To je praktično dokazal že z vizualizacijo orgelskih improvizacij organistov Primoža Ramovša in Maksa Strmčnika na prvih Svetovnih glasbenih dnevih ISCM, ki so se odvijali pri nas v letu 2003. Tako je vizualiziral ozvočena dela sodobnih tujih skladateljev Bolgara Vladimirja Djambazova, Španca Dieza Consuela, Italijana Roberta Filoseta in Romuna Octaviana Nemeskuja, popularni Mozartov Rekvijem in glasbena dela naših skladateljev Lojzeta Lebiča (*Queensland Music*), Janija Goloba, Pavla Mihelčiča, Alojza Srebotnjaka, Iva Petriča, Tomaža Habeta, Marka Mihevca, Nenada Firšta in drugih. S svojimi dosežki je bil Svetek redni gost vseh večjih glasbeno-likovnih

manifestacij, kot so npr. Slovenski glasbeni dnevi, projekcij in predstavitev v Evropi in ZDA. Zanje je dobil tudi najbolj odmevno medaljo »Franza Kafke« v Pragi leta 1998.

Po Svetkovih dosežkih, ki so zdaj natančno opisani tudi v knjigi, se tako glasbi ponuja nova poustvarjalna izrazna oblika, dostopna vsakemu posamezniku. Poleg tega lahko zdaj glasbo ne le poslušamo, ampak tudi gledamo in o njej beremo. Gre za njeno filmskost. Ta odpira nove koncepte in estetske razsežnosti, združene v dveh človeških imanencah v enotnem časovno-prostorskem trajanju. Urednik, tehnični urednik, oblikovalec, stavec in lektor je bil Jonatan Vinkler, delo pa je izšlo v 500 izvodih v založbi Slovenska filharmonija.